

Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Imielnie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie jest gminną jednostką organizacyjną, utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje 21 sołectw, w których zamieszkuje 4 162 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pan Zbigniew Huk.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie został powołany Uchwałą Nr X/39/90 Gminnej Rady Narodowej w Imielnie z dnia 7 marca 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej”. Zarządzeniem Nr II/90 Wójta Gminy Imielno z dnia 1 lipca 1990 r. utworzono Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie.

Ośrodek posiada własny REGON 290664821 i NIP 656-20-42-389.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie jest Pani Urszula Będkowska.

Ośrodek działa w oparciu o:

- 1) Statut Ośrodka stanowiący załącznik Uchwały Nr XXI.139.2017 Rady Gminy w Imielnie z dnia 24 marca 2017 roku w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie. Zmiany do Statutu wprowadzono: Uchwałą Nr XXIV.162.2017 Rady Gminy w Imielnie z dnia 29 września 2017 roku oraz Uchwałą Nr XV.120.2020 Rady Gminy w Imielnie z dnia 7 lipca 2020 roku. Publikatory ustaw, w oparciu o które pracuje Ośrodek, były aktualne w dniu podejmowania uchwał.
- 2) Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie wprowadzony Zarządzeniem Nr GOPS.021.11.2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie z dnia 8 lipca 2020 roku. Zmiany do Regulaminu wprowadzono: Zarządzeniem Nr GOPS.021.03.2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie z dnia 10 stycznia 2022 roku, Zarządzeniem Nr GOPS.021.08.2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie z dnia 17 marca 2022 roku, Zarządzeniem Nr GOPS.021.22.2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie z dnia 18 sierpnia 2022 roku oraz Zarządzeniem Nr GOPS.021.31.2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie z dnia 20 września 2022 roku.

- 3) Uchwałę Nr X.74.2019 Rady Gminy w Imielnie z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania. Zmiany do Uchwały zostały wprowadzone Uchwałą Nr XVII.135.2020 Rady Gminy w Imielnie z dnia 27 listopada 2020 roku i Uchwałą Nr XXV.209.2021 Rady Gminy w Imielnie z dnia 26 listopada 2021 roku.
- 4) Uchwałę Nr III.19.2018 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.
- 5) Uchwałę Nr III.20.2018 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- 6) Uchwałę Nr III.21.2018 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- 7) Uchwałę Nr X.73.2019 Rady Gminy w Imielnie z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.
- 8) Uchwałę Nr XVI.96.2016 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 czerwca 2016 roku w sprawie ustalenia zasad sprawienia pogrzebu na koszt gminy.
- 9) Uchwałę Nr XVI.94.2016 Rady Gminy w Imielnie z dnia 28 czerwca 2016 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Imielno na lata 2016 – 2026.
- 10) Zarządzenie Nr 7.2016 Wójta Gminy w Imielnie z dnia 1 marca 2016 roku w sprawie upoważnienia dla Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.
- 11) Zarządzenie Nr GOPS.021.01.2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie z dnia 4 stycznia 2022 roku w sprawie ustalenia wytycznych dla celów realizacji wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu"

na lata 2019 – 2023 oraz Zarządzenie Nr GOPS.021.26.2022 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie z dnia 1 września 2022 roku w sprawie ustalenia wytycznych dla celów realizacji wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 – 2023.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – kierownik zespołu kontrolerów – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 984/2022 z dnia 25 listopada 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska - Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach;
2. Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 985/2022 z dnia 25 listopada 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska - Zastępcę Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach;
3. Katarzyna Wach – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego na podstawie upoważnienia do kontroli nr 983/2022 z dnia 25 listopada 2022 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Pana Mariusza Paska - Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Imielnie* pod poz. 12.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 28 – 30 listopada 2022 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U z 2020 r. poz. 224), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia

12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2285).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie mieści się na parterze w budynku, będącym własnością Urzędu Gminy w Imielnie, przy ulicy Cmentarnej 7A, tel. 41 385 12 99. W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje 6 pomieszczeń, w tym 2 pokoje zostały przeznaczone dla 3 pracowników socjalnych (Zał. nr 1 pkt 10 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS). Pokoje wyposażone są w sprzęt umożliwiający wykonywanie pracy biurowej. Warunki lokalowe są dobre i dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocie. Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

W badanym okresie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Imielnie w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych na umowę o pracę było 4 pracowników, w tym: kierownik i 3 pracowników socjalnych oraz na umowę zlecenie 15 osób świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi: 3 logopedów, 3 pedagogów, 3 terapeutów integracji sensorycznej, 2 rehabilitantów, terapeuta umiejętności społecznych, terapeuta indywidualny, fizjoterapeuta i psycholog (Zał. nr 2 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi).

W toku przeprowadzonej kontroli ustalono, że Kierownik posiada odpowiednie wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni i osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach pracy. Pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane według wzoru określonego rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznawanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy, prowadzenie akt osobowych klientów.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

miernik: liczba mieszkańców gminy/liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = 4 162/3 = 1 387 osób

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Załącznik nr 1 pkt 23) wynika, że w 2022 r. do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 20 osób, w tym 18 to osoby samotne. Za 19 osób Ośrodek odprowadza składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób pobierających zasiłki stałe, na podstawie której wydano decyzje administracyjne:

GOPS.5100.000007.2022 oraz decyzje zmieniające: GOPS.5100.000017.2022
i GOPS.5100.000019.2022; GOPS.5100.000014.2022; GOPS.5100.000009.2022;
GOPS.5100.000039.2022; GOPS.5100.000005.2022; GOPS.5100.000012.2022;

GOPS.5100.000029.2022; GOPS.5100.000016.2022; GOPS.5100.000032.2022;
GOPS.5100.000010.2022.

Skontrolowana dokumentacja zawiera dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W styczniu 2022 roku wszystkie zasiłki stałe zostały przeliczone zgodnie z nowymi kryteriami dochodowymi wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1296). Wydano klientom zmieniające decyzje administracyjne. Decyzje były zmieniane na wniosek osób zainteresowanych po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Świadczenia stałe przyznawano na podstawie prawidłowo przywołanych artykułów ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne posiadały właściwe publikatory. W podstawie prawnej decyzji przytoczono także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości przyznanego świadczenia, okresie na jaki zostało ono przyznane oraz sposobie i terminie wypłaty świadczenia.

Informacja o objęciu strony ubezpieczeniem zdrowotnym była przekazywana klientom osobnym pismem.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego, mających wpływ na przyznanie pomocy.

W skontrolowanych decyzjach administracyjnych zespół inspektorów odnotował, że decyzjom, w których wypłata świadczenia realizowana była przed ich uprawomocnieniem się, nadawano rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, informując o tym fakcie klienta w sentencji oraz w uzasadnieniu, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o zrzeczeniu się prawa do odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

Zasilki okresowe

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS wynika, że do dnia kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał pomoc okresową dla 17 osób. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia była niepełnosprawność i bezrobocie.

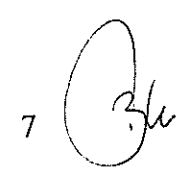
Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

GOPS.5101.000032.2022; GOPS.5101.000023.2022; GOPS.5101.000013.2022;
GOPS.5101.000014.2022; GOPS.5101.000012.2022; GOPS.5101.000031.2022;
GOPS.5101.000029.2022; GOPS.5101.000027.2022; GOPS.5101.000026.2022;
GOPS.5101.00002.2022.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc, złożony przez klienta lub przyjęty do protokołu, pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację. W aktach znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, zaświadczenia z powiatowego urzędu pracy, zaświadczenia lub oświadczenia o wysokości świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia z Urzędu Gminy o wielkości gospodarstwa rolnego lub jego braku.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, ustawy kodeks postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach.

7

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego, mających wpływ na przyznanie pomocy.

W postanowieniu decyzji informowano stronę o wysokości udzielonej pomocy, powódzie jej przyznania, okresie na jaki pomoc została udzielona oraz o sposobie i terminie wypłaty świadczenia.

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa.

Wieloletni program „Posilek w szkole i w domu”

Z informacji przekazanych przez Kierownika GOPS wynika, że w roku 2022 do dnia kontroli pomoc w formie posiłku otrzymało 140 osób, 211 osób z 69 rodzin otrzymało świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego oraz 10 osobom przyznano świadczenia w formie rzeczowej.

Dożywianie prowadzone jest w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Imielno:

Lp	Nazwa szkoły	Liczba dożywianych uczniów w 2022 r.	Koszt posiłku I-VI 2022	Koszt posiłku IX-XII 2022	Rodzaj posiłku
1.	Szkoła Podstawowa w Mierzwinie	36	3,00 zł	4,00 zł	jedno gorące danie
2.	Szkoła Podstawowa w Imielnie	41	3,00 zł	4,00 zł	jedno gorące danie
3.	Szkoła Podstawowa w Motkowicach	26	3,00 zł	4,00 zł	jedno gorące danie

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej opłacał posiłki za 21 uczniów na wniosek dyrektora szkoły oraz za 8 uczniów uczęszczających do szkół poza terenem Gminy.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Imielno dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Wysokość zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności ustalano na podstawie indywidualnej sytuacji każdej rodziny. Brano pod uwagę sytuację materialną, zdrowotną oraz liczbę osób w rodzinie.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o nr: GOPS.290500.000039.2022; GOPS.290500.000198.2022; GOPS.290500.000041.2022; GOPS.290500.000159.2022; GOPS.290500.000172.2022; GOPS.290500.000057.2022; oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach: GOPS.290500.000088.2022; GOPS.290500.000101.2022; GOPS.290500.000095.2022; GOPS.290500.000142.2022; GOPS.290500.000102.2022; GOPS.290500.00013.2022; GOPS.290500.000105.2022; GOPS.290500.000099.2022; GOPS.290500.000126.2022; GOPS.290500.000013.2022.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc.

Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W decyzjach widniała również Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Wymienione akty prawne przywołane zostały z aktualnym publikatorem. Przytoczono także upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

W podstawie prawnej decyzji wydanych na zasiłki celowe z Programu prawidłowo przywoływano art. 39 ustawy o pomocy społecznej, mówiący o tej formie wsparcia.

W postanowieniu decyzji na zasiłki celowe podawano za jaki miesiąc przyznano świadczenie, wysokość świadczenia, termin i sposób jego realizacji.

Stwierdzono natomiast, że w postanowieniu ww. decyzji widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” – brak określenia, że świadczenie ma formę zasiłku celowego.

W postanowieniu decyzji przyznających posiłek określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano pomoc i ile dni w tygodniu, typ posiłku, kto jest organizatorem dożywiania oraz informację o wysokości dziennej stawki żywieniowej.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz zamieszczano informację o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są na rok budżetowy.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej GOPS w Imielnie przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu leków i leczenia, żywności, opału, energii elektrycznej. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi. Wydatki były potwierdzane odpowiednimi fakturami.

Kontrolowana jednostka w roku 2022 do dnia kontroli udzieliła pomocy w postaci zasiłków celowych 4 osobom oraz 16 osobom – zasiłków specjalnych celowych.

Podczas kontroli sprawdzono wszystkie zasiłki celowe i losowo wybrane akta zasiłków specjalnych celowych:

zasiłki celowe:

GOPS.5102.000003.2022 i GOPS.5102.000011.2022; GOPS.5102.000026.2022;
GOPS.5102.000002.2022; GOPS.5102.000010.2022;

zasiłki celowe specjalne:

GOPS.5102.000008.2022; GOPS.5102.000024.2022; GOPS.5102.000012.2022;
GOPS.5102.000029.2022; GOPS.5102.000028.2022; GOPS.5102.000007.2022;
GOPS.5102.000027.2022; GOPS.5102.000020.2022; GOPS.5102.000015.2022;
GOPS.5102.000019.2022.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

Pomoc przyznawana była w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Wymienione akty prawne przywołane zostały w decyzjach z aktualnymi publikatorami.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych prawidłowo przywołano art. 39 (zasilek celowy) i 41 (specjalny zasilek celowy) ustawy o pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określano za jaki miesiąc przyznano pomoc, w jakiej wysokości, na jaki cel oraz sposób i termin wypłaty zasiłku.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz zamieszczono informację o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Imielnie realizuje pomoc w formie usług opiekuńczych, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W roku 2022 usługi opiekuńcze świadczone były u 3 osób przez 3 opiekunki zatrudnione na umowę zlecenie przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Nikomu nie odmówiono pomocy. Pełny koszt jednej godziny usług ustalono na 23,20 zł.

Sprawdzono następujące akta spraw:

GOPS.5122.000001.2022	i	decyzja	zmieniająca	GOPS.5122.000005.2022;
GOPS.5122.000002.2022	i	decyzja	zmieniająca	GOPS.5122.000004.2022;
GOPS.5122.000003.2022.				

Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponoszą odpłatność w zależności od posiadanego dochodu. W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, uchwałę Rady Gminy dot. usług opiekuńczych i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika GOPS do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej.

W postanowieniu decyzji określono dni, w których świadczone będą usługi, ilość godzin, w jakim okresie, pełny koszt usług za 1 godzinę, ustaloną odpłatność w procentach, przez kogo są realizowane usługi oraz sposób i termin wnoszenia opłat.

Zakres usług został szczegółowo opisany i stanowi załącznik do decyzji.

W uzasadnieniu podawano faktyczną miesięczną odpłatność.

Decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz zamieszczono informację o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Do trybu i zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował również zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Usługami objęto 6 dzieci. Pomoc świadczona jest w formie usług: pedagogicznych, logopedycznych, psychologicznych, rehabilitacyjnych, terapii integracji sensorycznej, indywidualnej terapii, treningu umiejętności społecznych, fizjoterapii. Usługi realizują osoby zatrudnione na umowę zlecenie, posiadają odpowiednie wykształcenie wyższe. Koszt 1 godziny usług wynosi od 70 zł do 120 zł.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

GOPS.112000.000001.2022 i decyzja zmieniająca GOPS.112000.000004.2022;
GOPS.112000.000002.2022 i decyzja zmieniająca GOPS.112000.000005.2022;

GOPS.112000.000003.2022; GOPS.112000.000008.2022; GOPS.112000.000011.2022; GOPS.112000.000012.2022.

W aktach spraw znajdują się wymagane dokumenty konieczne do ustalenia sytuacji rodziny, w szczególności zaświadczenia lekarskie o potrzebie przyznania usług.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych widniały odpowiednie przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, a także rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach.

W postanowieniu decyzji określono w jakim okresie świadczone będą usługi, ilość godzin w miesiącu z podziałem na formy usług, osoby wykonujące usługi oraz czy pomoc świadczona jest odpłatnie czy strona została zwolniona z odpłatności.

Zakres usług został szczegółowo opisany i stanowi załącznik do decyzji.

W uzasadnieniu podawano faktyczną miesięczną odpłatność.

Decyzjom nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz zamieszczono informację o możliwości skorzystania z art. 127a k.p.a.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W 2022 roku Ośrodek opłacał pobyt w domach pomocy społecznej za 5 mieszkańców, w tym 1 osoba została skierowana w roku bieżącym.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub

odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna dokumentowana jest w wywiadach środowiskowych. W kontrolowanej jednostce praca socjalna podejmowana jest podczas bezpośredniego kontaktu pracowników socjalnych z podopiecznymi, zarówno w środowisku domowym, jak i siedzibie Ośrodka. Praca socjalna realizowana przez pracowników socjalnych polega m.in.: na podejmowaniu interwencji w związku z konfliktami rodzinnymi, pomocy w załatwianiu bieżących spraw urzędowych, motywowaniu do poszukiwania pracy we własnym zakresie poprzez przeglądanie ogłoszeń w Internecie czy prasie, motywowaniu do podjęcia leczenia, w tym odwykowego, motywowaniu do korzystania z porad terapeutów w Rodzinnym Punkcie Informacyjno- Konsultacyjnym do spraw uzależnień i przemocy, pomocy w kompletowaniu dokumentów w sprawie ustalenia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, w tym również pomocy w pisaniu odwołań od orzeczeń, wspieraniu rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, organizowaniu dystrybucji żywności w ramach POPŻ na terenie gminy, wizytach i monitorowaniu sytuacji osób starszych w środowisku, zakupach osobom starszym i samotnym, pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych, pomocy w realizacji recept, zamawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania podopiecznych, współpracy z policją, prokuraturą, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, szkołami, służbą zdrowia, sołtysami, radnymi. W I półroczu 2022 roku praca socjalna realizowana była z 31 rodzinami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającymi się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. W ramach prowadzonej pracy socjalnej w okresie objętym kontrolą pracownicy socjalni zawarli 12 kontraktów socjalnych

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku celowego i specjalnego zasiłku celowego oraz usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano celowo i zasadnie.

W skontrolowanych aktach znajdują się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny.

Warunki lokalowe są dobre i dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Nie wnosi się zastrzeżeń do Statutu i Regulaminu Ośrodka Pomocy Społecznej. W przypadku wprowadzania zmian do Statutu należy uaktualnić publikatory ustaw.

Kierownik posiada odpowiedni staż pracy i wykształcenie wymagane na zajmowanym stanowisku. Pracownicy socjalni oraz osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi legitymują się również właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej – w OPS zatrudnionych jest 3 pracowników socjalnych i na jednego pracownika przypada 1 387 mieszkańców.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

Świadczenia przyznawano na podstawie prawidłowo przywołanych artykułów ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Wymienione akty prawne posiadały właściwe publikatory. W podstawie prawnej decyzji przytaczano także odpowiednie uchwały Rady Gminy, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych i upoważnienie Wójta Gminy dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej.

Decyzjom, których realizacja była przed ich uprawomocnieniem nadawano rygor natychmiastowej wykonalności wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. i informując o tym osoby zainteresowane w postanowieniu i w uzasadnieniu.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego, mających wpływ na przyznanie pomocy.

W pouczeniu decyzji informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji oraz o możliwości skorzystania z art. 127a kodeksu postępowania administracyjnego, mówiącego o rzeczeniu się prawa do odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, a z dniem doręczenia organowi oświadczenia o rzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Pozytywnym jest fakt, że wszystkie dzieci na terenie Gminy otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu dożywiania.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są na rok budżetowy.

W postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe z Programu dożywiania widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” – brak określenia, że świadczenie ma formę zasiłku celowego.

W postanowieniu decyzji zarówno na zasiłki celowe, jak i specjalne zasiłki celowe określano, na jaki cel przyznano pomoc.

W postanowieniu decyzji na usługi opiekuńcze i na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi prawidłowo informowano strony o ilości, okresie, realizatorach i odpłatności za przyznana pomoc, a zakres usług został szczegółowo opisany i dołączony do decyzji jako załącznik.

Za pozytywne należy również uznać zawieranie dużej ilości kontraktów socjalnych.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczeniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela sporządzona przez Kierownika GOPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”.
2. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych oraz świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracon

2. Barbara Nowak

3. Katarzyna Wach

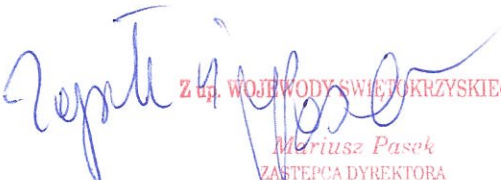
Ze strony kontrolowanej:

Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Imielnie

mgr Urszula Będkowska

Kielce, dnia 29 grudnia 2022 r.

Data i podpis

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Mariusz Pasek
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA
ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
ul. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce

GMINNY
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
w IMIELNIE
28-313 Imielno, ul. Cmentarna 7A
tel. 41 385-12-99
REGON 290664821